

Sonja van der Meer *

foto: John Stoel

Prestigieus plan voor landgoed De Havixhorst

De Stichting 'Het Drentse Landschap' is sinds 1981 eigenaar van het landgoed De Havixhorst in De Wijk. Vanaf het allereerste begin zijn kosten noch moeite gespaard om deze prachtige havesathe met haar bijgebouwen in oorspronkelijke staat terug te brengen. Met de uitvoering van het projectplan 'Poort naar Drenthe' moet de kroon worden gezet op het behoud van dit bijzondere erfgoed. Een onderdeel van het plan, het verwerven van het Ooievaarsstation De Lokkerij, dient als speerpunt voor ons 65-jarig jubileum. Met steun van onze begunstigers en het Drentse bedrijfsleven hopen we De Lokkerij te kunnen aankopen, zodat ook in de toekomst van hieruit zorg kan uitgaan naar de Ooievaars in deze regio.

Archief HDL

Al meer dan 650 jaar zijn de geschiedenis van het landgoed De Havixhorst en de provincie Drenthe nauw met elkaar verweven. Reeds in 1371 komt De Havixhorst voor in documenten als bezit van de familie Van den Clooster. Vanaf de 17^e eeuw kwam de havesathe in bezit van het machtige en in de Reeststreek zeer bekende adellijke geslacht De Vos van Steenwijk. In de loop der eeuwen ontwikkelde het dal zich tot een welvarend gebied waar de adel graag vertoefde.

Het landgoed De Havixhorst is fraai gelegen aan de boorden van de Reest, ook wel ‘Grootvorstin van Drenthe’s stromen’ genoemd. Deze rivier vormt de kronkelende grens tussen Drenthe en Overijssel. Waarschijnlijk is deze grenspositie de redding geweest van dit beekdal en het daarbij behorende cultuurlandschap.

De Stichting ‘Het Drentse Landschap’ wil van De Havixhorst een echte ‘Poort naar Drenthe’ maken, zodat dit prachtige gebied nog aantrekkelijker wordt. Daarvoor is het projectplan ‘Poort naar Drenthe’ opgesteld, dat naast het verwerven van De Lokkerij uit nog drie onderdelen bestaat. Zo wil de Stichting bij De Havixhorst de tuin in ere herstellen, de laatste fase van de restauratie realiseren en het koetshuis uitbouwen.

Sfeervolle plek

De havesathe is door de ligging in het Reestdal een buitengewoon aantrekkelijk ontmoetingspunt. Het feit dat in De Havixhorst een hoogstaand hotel-restaurant is gevestigd, speelt daarbij een belangrijke rol. Toen het landgoed in 1981 eigendom van de Stichting ‘Het Drentse Landschap’ werd, verkeerde het pand in slechte staat door achterstallig onderhoud.

Samen met de huidige uitbater, de heer J. Wijland, heeft de Stichting er alles aan gedaan om van het statige landhuis iets bijzonders te maken. De Havixhorst is als cultureel erfgoed op een prachtige manier gerestaureerd en heeft haar oorspronkelijke atmosfeer weten te behouden. Men heeft ook echt het gevoel dat de tijd hier heeft stilgestaan. Het is een geliefde plek voor bestuurlijk Drenthe, terwijl ook het zakenleven hier een belangrijk en representatief ontmoetingscentrum heeft. Verder leent de nostalgische omgeving zich uitermate goed voor het houden van sfeervolle bruiloften en partijen.

Op dit ogenblik bestaat heel sterk het gevoel dat het huidige achterstallige onderhoud nodig zou moeten worden weg-gewerkt. Juist omdat de eerste verbeteringen uit de tachtiger jaren al weer aan onderhoud toe zijn. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het restaureren en vochtvrij maken van de keldergewelven, het herstel van het voegwerk van het hoofgebouw en de rollaag van de tuinmuur. Verder blijkt uit oude tekeningen dat het koetshuis vroeger twee keer zo groot moet zijn geweest. Wie aan de achterkant van het koetshuis kijkt, heeft inderdaad het gevoel dat er ‘iets’ ontbreekt. Stichting ‘Het Drentse Landschap’ wil dat het koetshuis weer haar oorspronkelijke grootte krijgt. Na de uitbreiding moet deze accommodatie geschikt zijn om grotere groepen te ontvangen.

Barokke tuinen

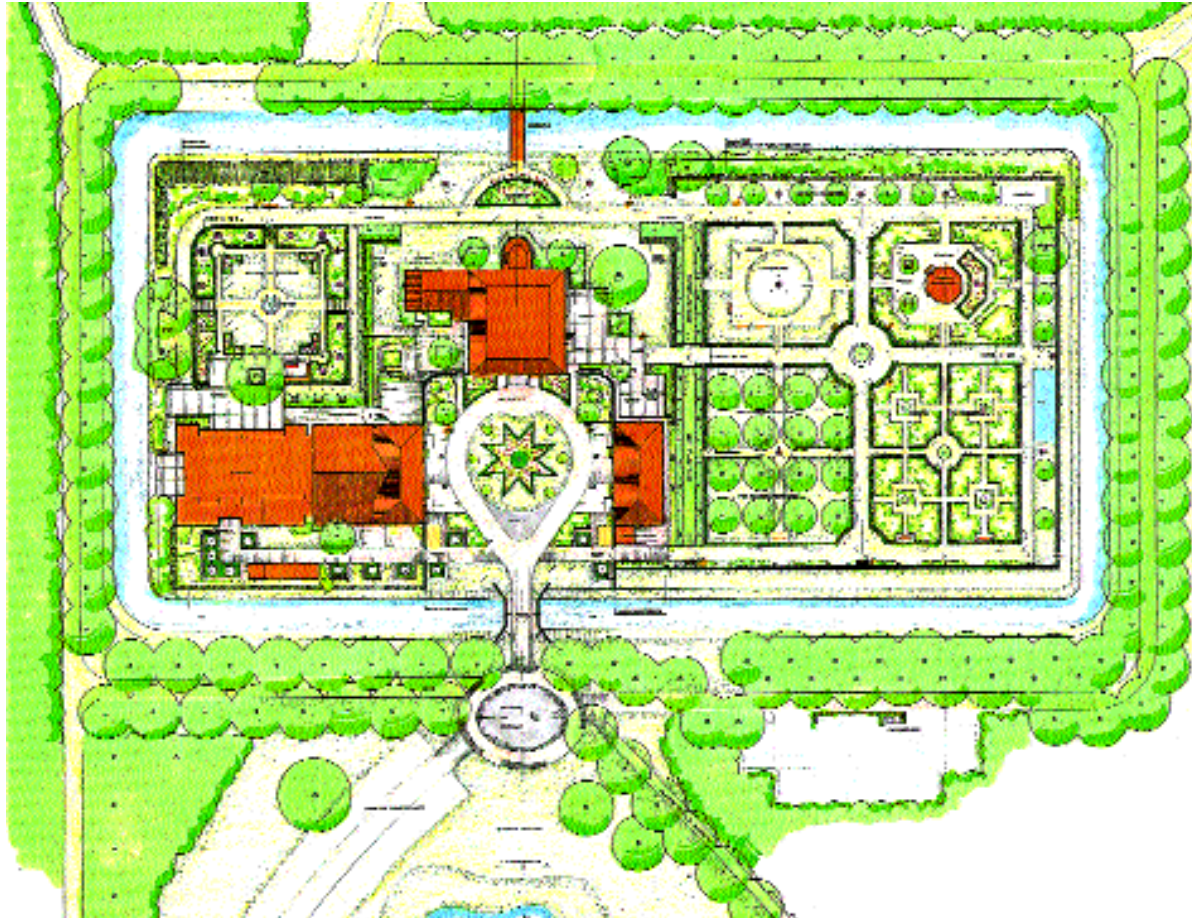
Al vele jaren bestaat de wens om de tuinen rond De Havixhorst, gelegen binnen de grachtengordel, in oude luister te herstellen. Reeds in 1978 werden het voorplein en het voorterrein opnieuw ingericht. Het overige deel van de tuin bleef evenwel een onsamenhangend en weinig inspirerend geheel.

De tuinen zijn echter onlosmakelijk verbonden met het totale complex. In het tuinontwerp is gekozen voor een reconstructie van de tuinen volgens de in 1753 heersende mode van de barok met een vrij strenge symmetrische opbouw.

Een volgens dit ontwerp ingerichte tuin komt de totale sfeer rond het landgoed zeer ten goede. Het is de bedoeling er een vrij toegankelijke beeldentuin van te maken, waarin kunstenaars hun werk –bij voorkeur figuratieve beeldende

Archief HDL

Tuinontwerp volgens de in 1753 heersende mode van de barok.

kunst – kunnen exposeren. Gezien de populariteit van dit soort tuinen is de verwachting dat meer mensen zullen gaan genieten van de idylle van de plek. Voor de beeldentuin is de medewerking gevraagd van Drentse galerieën en kunstenaars.

Lutke Havixhorst

Vlakbij het landgoed De Havixhorst bevindt zich het Ooievaarsbuitenstation De Lokkerij. In oude geschriften wordt dit pand Lutke Havixhorst, ofwel 'De kleine Havixhorst' genoemd. Een benaming die duidelijk de historische relatie met de havesathe aangeeft.

Vogelbescherming Nederland heeft destijds het initiatief genomen om het ooievaarsstation in te richten. De familie Koopman heeft zich vervolgens vanaf het allereerste uur met een grote persoonlijke betrokkenheid ingezet voor de toekomst van de ooievaarspopulatie op het Noord-Nederlandse platteland, en in het bijzonder die van het Reestdal en de aanpalende gebieden. Als ooievaarsstation is het bij de herintroductie van de Ooievaar één van de meest succesvolle gebleken. Op het station en in de omgeving

broeden nu bijna 90 paren Ooievaars met als resultaat dat jaarlijks ruim 150 jongen op de trek naar het zuiden vliegen. In het door De Lokkerij bestreken gebied bevindt zich ruim 25% van de totale Nederlandse ooievaarspopulatie. Het centrum geniet een grote bekendheid en is in educatief opzicht van grote waarde. Jaarlijks bezoeken ruim 12.000 mensen de ooievaars van Lutke Havixhorst. De familie Koopman heeft het station dankzij grote persoonlijke offers gevestigd en geëxploiteerd. Daarbij gesteund door de Stichting Ooievaarsbuitenstation De Lokkerij. Het pand en de gronden zijn evenwel particulier eigendom van de familie Koopman. Door de niet geringe inspanningen van de afgelopen jaren wil het beheerders-echtpaar graag wat meer afstand nemen. Gezien de eigendomssituatie zou het pand dan ook verkocht moeten worden. De Stichting De Lokkerij heeft evenwel geen middelen voor aankoop. Verkoop zou voor dit mooie pand dat prachtig in het Reestdal ligt, geen enkel probleem zijn. Maar welke ontwikkelingen zouden daar wel niet het gevolg van kunnen zijn? Hoe kan de continuïteit van het station en die van de ooievaarspopulatie gegarandeerd blijven.

Foto Natura / Franz Kovacs

Met steun van onze begunstigers en het Drentse bedrijfsleven hopen we De Lokkerij te kunnen aankopen.

Juist om ongewenste ontwikkelingen in het Reestdal te voorkomen en het ooievaarsstation voor de toekomst te behouden, wil de familie Koopman Lutke Havixhorst graag aan 'Het Drentse Landschap' verkopen. Na de verwerving wordt het station vervolgens verhuurd aan Stichting De Lokkerij, die verantwoordelijk wordt voor de dagelijkse gang van zaken.

Extra steun

Stichting 'Het Drentse Landschap' wil zich inzetten om deze voor Drenthe zo buitengewoon sterke plek qua sfeer te behouden en verder uit te bouwen. Het projectplan 'Poort naar Drenthe' moet de natuur en het cultuurtoerisme in de omgeving een extra impuls geven. Om dit project te kunnen uitvoeren is veel geld nodig. Van de benodigde 2,8 miljoen is een deel reeds gefinancierd. Voor het resterende bedrag wordt een beroep gedaan op fondsen, overheden en het bedrijfsleven. Maar ook u kunt ons helpen. Dit jaar bestaat de Stichting 'Het Drentse Landschap' 65 jaar. Het zou prachtig zijn als we ter herinnering aan dit feestelijke moment De Lokkerij als 'cadeau' zouden kunnen

kopen. De Ooievaar staat immers symbool voor geboorte en nieuw leven. De aanwezigheid van Ooievaarders in een gebied duidt bovendien op een ouderwets en gezond cultuurlandschap. Vanuit dit gedachtegoed zien we ons 65-jarig jubileum dan ook als de start van een nieuwe fase, waarin de Stichting zich verder ontwikkelt tot een sterke en daadkrachtige natuurbeschermingsorganisatie.

Om het ooievaarsstation De Lokkerij te kunnen kopen, hebben we uw steun hard nodig. Maak een gebaar en steun de Ooievaar. U kunt uw bijdrage overmaken door de bijgevoegde acceptgiro in te vullen of door een bedrag te storten op het bankrekeningnummer 43.97.50.962 van 'Het Drentse Landschap', o.v.v. 'De Lokkerij'.

** Sonja van der Meer is medewerker public relations en voorlichting bij 'Het Drentse Landschap'.*